

Veilige haven

Zondag 8 maart, Christus Triumfatorkerk, derde zondag van de veertigdagentijd

Diaconale zondag

Voorganger ds. Jaap van den Akker

Lezingen: Lucas 22:14-23 en 22:31-34

KOMEN

- Welkom en mededelingen
- Aanvangslied 'Een mens te zijn op aarde' (Lied 538: 1 en 2)
- Moment van Stilte
- Bemoediging en groet
- Psalm van de zondag: we zingen Lied 25a
- Kyriegebed
- Veertigdagenlied 'Met de boom des levens' (Lied: 547: 1, 2 en 3)

WOORD

- Moment met de kinderen in de dienst
 - Gebed*
 - Veertigdagenproject*
 - [*Filmpje*](#)
 - Projectlied: 'Met deze verhalen gaan wij richting Pasen'*
 - Kinderen gaan naar de kinderkerk*

- Gesprek met Marjon Rijnders over de Halte van Stek
- Lied: 'Brood zal ik geven' (Lied 1007) (voorzang)
- Lezing: Lucas 22:14-23 en 22:31-34
- Lied: 'Wat vraagt de Heer nog meer van ons' (Lied 992)
- Preek

Je bent onder valse voorwendselen naar Nederland gehaald en ontsnapt aan je mensenhandelaar. Maar hij heeft nog wel je paspoort. En veel van je bezittingen. Je zwerft angstig over straat en weet niet waar je het zoeken moet.

Naar de politie durf je niet. Terug naar het huis waaruit je net gevlucht bent is natuurlijk geen optie.

Wat nu? Hoe nu verder? Was je er maar nooit ingetrapt... was je maar nooit aan die reis naar Nederland begonnen. Onder valse voorwendselen. Nu sta je hier, met niets op straat.

Wat ben je dan gelukkig als iemand je wijst op het bestaan van de Halte. Daar zijn mensen die naar je verhaal luisteren die kijken naar mogelijkheden om je papieren terug te krijgen. Daar is een veilige plek – al is het maar voor even - om op adem te komen. Je leven bij elkaar te rapen. Om weer voorzichtig naar de toekomst te kijken en niet met angst in je lijf te leven bij de dag.

Een halte inderdaad, voor even een vluchtheuvel in een gevaarlijke wereld.

Hoe je toekomst eruit ziet weet je niet. Misschien moet je terug naar het land waar je vandaan komt. Misschien mag je hier in Nederland blijven en een nieuw bestaan opbouwen.

Je weet het nog niet. Maar nu ben je hier. Met mensen in een vergelijkbare situatie en met mensen die de weg weten in de Nederlandse bureaucratie. Even op adem komen. Even veilig en geborgen.

Bij de voorbereiding van deze dienst spraken Marijn en ik over het werk van de Halte en over het verhaal uit het Evangelie volgens Lucas dat vandaag aan de orde is. Het verhaal van het laatste avondmaal, Een heftig verhaal. Een verhaal vlak voor Goede Vrijdag. Een verhaal op het scherp

van de snede.

We vonden een opvallende parallel tussen de Halte en dat huis, die bovenzaal in Jeruzalem. Want voor Jezus en zijn vrienden is de wereld ook onveilig. De spanning neemt toe in Jeruzalem. Waar farizeeërs eerst nog het debat met Jezus aan gingen en probeerden hem af te troeven met theologische spitsvondigheden, daar is dat station nu allang gepasseerd.

Als een vorst is Jezus Jeruzalem binnengereiden. Als de nieuwe koning David. “Gezegend hij die komt als koning in de naam van de Heer”, klonk twee weken geleden. Maar naast de juichendemensen stonden knarsetandend de farizeeërs. En vanaf die intocht in Jeruzalem neemt ook bij de joodse elite het gemurmureer toe. Zeker als Jezus na de intocht rechtstreeks naar het tempelplein loopt en daar huishoudt. Hij verjaagt de handlaars van het tempelplein omdat ze het huis van Zijn vader tot een rovershol maken. Nu willen de hogepriesters, de schriftgelere en de leiders van het volk hem uit de weg ruimen. De tijd van praten is voorbij. Er worden complotten gesmeed. De spanning neemt toe. Is Jezus nog veilig in Jeruzalem?

Ja – voor even.

Jezus heeft hier zijn eigen Halte gevonden. Hier in dit bovenhuis in Jeruzalem zijn. Hier viert Jezus met zijn vrienden het pesachmaal. *Pascha* of *Pesach*. Het is het grootste joodse feest. Het feest van de bevrijding uit de slavernij van Egypte. Want Egypte is het angstland. Het land waar je niet vrij bent. Het staat symbool voor het dodenrijk. De plek waar je niet als vrij mens onder Gods hemel kunt leven. Met Pesach viert elke gelovige jood elk jaar hoe ze in het donker van de nacht haastig moesten eten, om door de engte van de dood te ontsnappen en een nieuw leven te krijgen in een land vloeiende van melk en honing de hemel op aarde.

Dat vierten Jezus en zijn leerlingen vandaag. Het rumoer en de angst van buiten is even verstomd. Hier zijn ze veilig. Hier vierten ze de bevrijding alsof het vandaag is. Hier en nu eten ze de ongedesemde, de platte broden, klaar om te gaan het duister van de nacht in, op weg naar de bevrijding. Gedenken is altijd óók vierten alsof het nu plaatsvindt. Ook jij ben vandaag gered uit de engte van de dood. God zet ook jou vandaag in de ruimte van het leven. Hier, proef maar van de ongegiste, ongerezen broden. Ook jij gaat vandaag op weg naar een nieuw leven.

Allemaal waar, maar het verhaal dat Lucas hier vertelt over het pesachmaal van Jezus zijn vrienden is zo veel meer dan vierten dat ze ooit uit Egypte zijn bevrijd. Jezus geeft er volledig nieuwe betekenis aan. Deze veilige haven zal maar voor even zijn. En Jezus weet dat. Hij zegt: “Ik heb er hevig naar verlangd dit Pesachmaal met jullie te eten voor de tijd van mijn lijden aanbreekt. Jezus zet de spanning er meteen vol op. Maar hij doet meer. Dat ongerezen brood, die matse die Jezus breekt en deelt, betreft hij op zichzelf. Dit is mijn lichaam dat voor jullie gegeven wordt.

Lucas maakt er in het Grieks een rijmpje van. Hij laat het woord *Pascha* rijmen op *paschijn*: het Griekse woord voor lijden. Dit Pascha vier ik, voor mijn lijden aanbreekt. Zo benadrukt Jezus dat wat hier bij deze maaltijd gebeurt, precies is wat Jezus zelf zal doen. Nog deze avond zal hij gearresteerd worden, en de volgende dag terechtgesteld. Jezus’ lijden en sterven, en ook zijn opstanding, zijn doorgang, zijn ‘exodus’ uit de dood, en de voltooiing die daarop volgt in Gods koninkrijk, alles staat in het licht van dit Pesachmaal.

Wat God deed toen hij zijn volk uit Egypte bevrijdde, zal God nu op nieuw doen als Jezus door de diepte van de dood gaat, om in het land van belofte te komen. Zijn opstanding is het teken van het Koninkrijk van de Hemel. Het nieuwe beloofde land.

Als je Pesach viert, als je de Exodus herdenkt, word je deel van de bevrijde gemeenschap.

Als je brood en wijn deelt wórd je lichaam van Christus en heb je deel aan het koninkrijk.

Dat vierten we volgende week als we avondmaal vierten.

Zo geeft Jezus deze maaltijd een extra diepte. Je gedenkt de bevrijding uit de slavernij. Je proeft tijdens het avondmaal van het nieuwe leven. Je wordt zo onderdeel van het Lichaam van Christus en je mag vooruit kijken naar het komende rijk, waarin we met God zelf aan tafel zult zitten.

Alles ineen.

Er gebeurt nog al wat in die bovenkamer in Jeruzalem.

Alles staat onder hoogspanning. Zodra ze dit huis verlaten om te bidden in de hof van Getsemane zal Jezus opgepakt worden.

En zelf in dit huis is het niet veilig. Want de leerlingen –Petrus en Judas voorop zullen geen stand houden al volgelingen van Jezus. Beide Spreekt Jezus aan tijdens de maaltijd.

En toch op deze halte in het lijdensverhaal van Jezus gebeurt het.

Zou deze kerk ook zo'n Halte kunnen zijn?

Wij sluiten in de kerk niet onze oren en ogen voor de buitenwereld. Wij zijn mensen van vlees en bloed. Wij maken fouten. We hebben en grote mond, we maken ruzie. We doen mensen pijn. Soms bewust, soms onbewust. Zou dit toch een veilige haven kunnen zijn?

Ja. Ik denk het wel. Of ik hoop het in ieder geval.

Dit uur zijn we bij elkaar en zijn we stil voor God. We zingen Hem de lof toe. We zoeken naar wat God van ons verwacht.

Dit uur sluiten we onze ogen en roepen we God aan om de nood in de wereld en om de nood in ons zelf.

Even hoeft er niets in deze heilige ruimte. Even mag je gewoon jezelf zijn. Niet meer en niet minder. Even de woorden op je af laten komen. Je hoeft er niets mee. De liederen aanhoren of meezingen. Misschien tilt het je op. In de stilte jezelf voor God openen. En je laten vullen door Zijn stille aanwezigheid.

En zo meteen gaan ook wij aan de maaltijd. Als je tenminste mee-eet met de lunch van de diaconie. Dan delen we van wat de schepping ons geeft. En delen we elkaars gezelschap. Hopelijk doen we nieuwe contacten op. Staan we open voor elkaar en delen we van wat we ontvangen en van wie we zijn. En is het goed.

En natuurlijk is de boze buitenwereld er nog steeds. Ook vandaag vallen er bommen in het Midden Oosten. En morgen, dan is die vervelende collega er nog steeds. Of die buurman die zo'n herre maakt. Of dat familielid dat de boel verziekt. Of de pijn vaneen vriendschap die gebroken is.

Maar hopelijk heb je iets gevonden – hier vandaag. Gevoed met woorden van bevrijding. Van eeuwig leven, van toekomst en heelheid.

Even in een veilige haven ervaren hoe het kan zijn. Even ervaren dat je gezien wordt. Dat je er mag zijn. Dat God er voor je is. Hopelijk geeft dat vertrouwen om op weg te gaan.

Even op adem komen. Even veilig en geborgen.

En dan? Naar buiten. Op weg naar Pasen.

Amen

- Muzikaal intermezzo

ANTWOORD

- Lied: 'Voor ieder van ons een plaats aan de tafel' (Lied 388)
- Dankgebed, voorbeden, Onze Vader, stil gebed
- Collecte

GAAN

- Slotlied: 'God schenk ons de kracht' (Lied 418: 1, 2 4)
- Zegen